ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Χρυσαυγίτες και ΜΑΤ, αγαπημένοι

Παναγιώτης Σωτήρης

Ένα από τα παράδοξα της περιόδου, αν κανείς βέβαια εμπιστευτεί τις δημοσκοπήσεις, είναι ότι η νεοναζιστική Χρυσή Αυγή κατορθώνει να διατηρεί ιδιαίτερα υψηλά δημοσκοπικά ποσοστά, παρά τα συντριπτικά χτυπήματα που έχει δεχτεί, τόσο ως προς την επιχείρηση ποινικοποίησης της ηγεσίας της όσο και ως προς την εικόνα της προς τα έξω…

Μια πολιτική οργάνωση που κατηγορείται για πράξεις με ιδιαίτερη απαξία, ακόμη και στα μάτια του δυνάμει κοινού της, όπως η εν ψυχρώ δολοφονία του Παύλου Φύσσα, που έχει αποκαλυφθεί τεκμηριωμένα ότι αποτελεί εγκληματική οργάνωση με στοιχεία συμμορίας της νύχτας, που βλέπει να καταρρέει ο μύθος της ότι είναι ατρόμητη, που έχει την ηγεσία της υπόδικη και προφυλακισμένη, που παρουσιάζει στοιχεία και οργανωτικής αποδιάρθρωσης, που τελεί πλέον σε αποκλεισμό από τα ΜΜΕ, κατορθώνει παρ” όλα αυτά να κερδίζει την «πρόθεση ψήφου» σημαντικού μέρους του εκλογικού σώματος, χωρίς αυτό να αντιστρέφεται από την ακροδεξιά στροφή της ΝΔ. Φαίνεται, δηλαδή, ότι η Χρυσή Αυγή τελικά είναι περισσότερο «ιδέα» παρά «φανέλα».

Σήμερα, η Χρυσή Αυγή δεν κατορθώνει να συσπειρώσει μόνο τον παραδοσιακό «άξονα της ακροδεξιάς» (συντηρητικές αγροτικές πρακτικές, επιθετικότητα και βία παραδοσιακών μικροαστικών στρωμάτων της πόλης και της υπαίθρου απέναντι στους αδύναμους κρίκους, πόλωση του προσωπικού των κατασταλτικών μηχανισμών προς τα δεξιά). Κατορθώνει να καρπωθεί δημοσκοπικά και σημαντικό τμήμα των υποτελών τάξεων (άνεργοι, εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα, σε απαξίωση μικροαστικά στρώματα) που είναι σε μια φάση ιδιότυπης «λουμπενοποίησης» των πολιτικών και ιδεολογικών αντανακλαστικών τους. Η διατήρηση

των κανιβαλικών αντανακλαστικών έναντι των πιο αδύναμων τμημάτων της αγοράς εργασίας (ο ρατσισμός «από τα κάτω»), η γοητεία και η αίγλη της βίας και του «τσαμπουκά» (συμπεριλαμβανομένων όλων των σεξιστικών συνδηλώσεων), η φαντασιωτική προσκόλληση προς μια αυταρχική και πατερναλιστική πολιτική λύση, είναι εκφράσεις αυτής της «λουμπενοποίησης».

Αυτή η μετάλλαξη των πολιτικών και ιδεολογικών αναγνωρίσεων σημαντικού τμήματος των υποτελών τάξεων, δεν είναι άσχετη από την εμπέδωση μιας συνθήκης κοινωνικής απομόρφωσης που έθρεψε την έλξη για θεωρίες συνωμοσίας, που ενίσχυσε μια ολόκληρη υποκουλτούρα ανορθολογισμού όπου μπορούν να συνυπάρχουν η θρησκευτική πορνογραφία («Παΐσιος») και η πιο χοντροκομμένη εκδοχή παρανοειδούς λόγου («μας ψεκάζουν»), που τροφοδοτείται από μια μυθολογία «ανδρισμού» που αναπαράγεται στα γυμναστήρια και το εμπόριο του lifestyle.

Επομένως, μια εξήγηση που θα ερμήνευε την αντοχή της Χρυσής Αυγής μόνο με όρους υποδοχής της δεξιάς ψήφου διαμαρτυρίας και την αποδιάρθρωση της ιστορικής ικανότητας της ΝΔ να συγκρατεί εντός του πλαισίου της τις παραδοσιακές ακροδεξιές αναφορές, μπορεί να εντοπίζει ορισμένες πλευρές της πραγματικότητας, αλλά προσπερνά άλλες.

Υπάρχει και μια άλλη πλευρά που δεν πρέπει να αφήσουμε έξω από την οπτική μας. Αυτή που αφορά και πραγματικά κενά της παρέμβασης της Αριστεράς, μια αδυναμία της να εμπνεύσει ένα κρίσιμο μέρος των υποτελών τάξεων σε μια εναλλακτική αφήγηση.

Ο «ρεαλισμός» της επαναδιαπραγμάτευσης (ουσιαστικά η φαντασίωση ενός «μνημονίου με ανθρώπινο πρόσωπο» που ορίζει σήμερα την υλική απόληξη της τακτικής της δυνάμει κυβερνώσας Αριστεράς), είναι όχι μόνο ατελέσφορος, αλλά ούτε και μετασχηματίζει τις συλλογικές προσδοκίες, αναπαράγοντας το φαύλο κύκλο της εναλλαγής ανάμεσα στη φαντασιακή προσδοκία μιας επιστροφής στον καταναλωτικό ευδαιμονισμό μιας προηγούμενης περιόδου και την καθημερινή διάψευση αυτής της προσδοκίας. Σε αυτό συνεπικουρείται από το βερμπαλισμό μια επίσης φαντασιωτικής εξαγγελίας «ρήξης και ανατροπής» που δεν μεταφράζεται σε απτά βήματα εξόδου από μια συνθήκη καταστροφής. Η σταδιακή προσαρμογή στα όρια της διεκδίκησης μιας κυβερνητικής εναλλαγής (ή έστω μιας κλασσικής κινηματικής – συνδικαλιστικής διεκδίκησης) και ο μικρός βαθμός οικοδόμησης συλλογικών μορφών εκεί όπου ορίζεται η σύγκρουση με την καθημερινότητα της καταστροφής, αφήνει έκθετα κομμάτια νεολαίας στην καταφυγή στην ακροδεξιά. Όταν υποτιμάται ότι σήμερα αποτελεί επιτακτική ανάγκη η σύγκρουση με τις σύγχρονες μορφές επιτροπείας και σχεδόν αποικιοκρατικής επιβολής συνθήκης μειωμένης κυριαρχίας, τότε

ένας καταναγκαστικός ευρωπαϊσμός αφήνει περιθώρια στην πατριδοκάπηλη ρητορική. Όταν δεν ανασημασιοδοτείται η έννοια του λαού ως δυναμική ενότητας των υποτελών τάξεων στη βάση κοινών ταξικών πρακτικών, πλευρά που δεν υποκαθίσταται από την απλή άθροιση ταυτοτήτων (έστω και με πολυπολιτισμικό πρόσημο), τότε το φαντασιακό του «έθνους-αίματος» θα βρίσκει γόνιμο έδαφος να αναπαραχθεί. Ούτε, όμως, το μορφωτικό έλλειμμα της Αριστεράς, η αδυναμία να έχει τις τελευταίες δεκαετίες, σε αντίθεση με άλλες εποχές, εκείνη τη μορφωτική διαπαιδαγωγητική πρακτική που της επέτρεπε όχι απλώς να «εκπροσωπεί» αλλά και να μετασχηματίζει τις πρακτικές και τις αναγνωρίσεις των υποτελών τάξεων, μπορεί να αντιστρέψει τη συνθήκη της (πολιτιστικής και πραγματικής) λουμπενοποίησης.

Προφανώς και για την άνοδο της ακροδεξιάς δεν ευθύνεται κυρίως η Αριστερά. Αυτό θα ήταν άδικο και θα παρέβλεπε όλη την ακροδεξιά μετάλλαξη της mainstream πολιτικής, κρατικής και μηντιακής ατζέντας που έστρωσε το έδαφος για τη Χρυσή Αυγή. Άλλωστε, και σήμερα οι δυνάμεις του «συνταγματικού» μνημονιακού τόξου δεν έχουν αντίρρηση να σπρώχνεται προς τα δεξιά η πολιτική συζήτηση, αρκεί βέβαια να μην απειλούνται οι εκλογικοί συσχετισμοί.

Όμως, στην Αριστερά αναλογεί η απάντηση στην άνοδο της ακροδεξιάς. Και αυτό σημαίνει αναμέτρηση με τα εν λόγω ερωτήματα. Γιατί στον βαθμό που όντως ισχύει ότι η ελληνική κοινωνία τελεί σε μια συνθήκη οριακής κοινωνικής και πολιτικής πόλωσης, σε έναν (όχι και τόσο χαμηλής έντασης) «εμφύλιο πόλεμο» εν εξελίξει, θα πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι οι εμφύλιοι πόλεμοι, όσο και αν αντιπροσωπεύουν ένα ρήγμα ανάμεσα στις υποτελείς και τις κυρίαρχες τάξεις, διεξάγονται, κατά κύριο λόγο, ανάμεσα σε μερίδες των υποτελών τάξεων. Η αντιστροφή των σημερινών όρων απήχησης της ακροδεξιάς σε τμήμα των λαϊκών στρωμάτων καθίσταται επιτακτική ανάγκη για την πραγματική διαμόρφωση ενός άλλου συσχετισμού δύναμης.

http://unfollow.com.gr/web-only/9874-xafan/